

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Kürt sorununun çözümü daha gecikirse yeni aktörlerin birbirini tanması ve denemesi için gereken süre de uzayacak.

Herkese büyük geçmiş olsun. BDP'nin dikkatli diplomasisi, Abdullah Öcalan'ın sağduyulu davranması, Sadullah Ergin'in yapıcı tavrı ve elbette açlık grevcisi mahkûm ve tutukluların iradesiyle açlık grevleri 68. günde bitti.

Ancak bitmeyebilirdi. Birçok kişi, hayatını verecek kadar bir davaya inanabilen, hakkı için haftalarca yemek yememeyi başarabilen insanlar için 'kukla' dedi. Sanki birilerinden talimat alıyorlar, öyle hareket ediyorlardı. Eminim bu tip aşağılamalar açlığın verdiği acıdan daha büyük acı vermiştir grevcilere.

Sonuç 1

Açlık grevlerinin ilk sonucu, bağımsız bir siyasi alan olarak cezaevlerinin ve siyasi aktörler olarak Kürt tutuklu ve mahkûmların Türkiye siyasetinde yerlerini almalarıdır. Eskiden Kürt sorununda üç aktörden bahsedilirdi. Öcalan, PKK ve BDP. Artık AK Parti'nin politikaları sağ olsun, 6000'den fazla KCK tutuklusunu dahil binlerce cezaevi siyasi aktörü de aramıza katıldı. Böylece memleketin üç tarz-ı ve mahal-i siyaseti tamamlandı: Ova, Dağ, Cezaevi.

Sonuç 2

Abdullah Öcalan'ın geri dönüşü büyük oldu. Bir süredir sesini duymuyorduk. AK Parti hukuksuz olduğunu bile Öcalan'ı avukatlarıyla görüştürmüyordu. Koster bozuk bahanesiyle Öcalan'ı tecrit etmişti. Cezaevleri buna direndi ve tecridin kalkması için adım attı. Hükümet de vicdansızlıkta diremedi ve olgun davranarak yeni bir koster buldu. Tecridi kaldırdı.

PKK içinde Öcalan'ı siyasi bir sembol olarak kullanmak isteyen ama siyasi aktör olarak tanımayanlar da Öcalan'ın geri dönüşüyle yeni bir siyasi alana girdiler. Bu noktada aslında tecridi bitirmek PKK'nın işine gelmedi. Şimdi çok daha deneyimli ve Türkiye siyasetinin içinde yetişmiş bir aktör olan Öcalan'ın etkisi daha fazla hissedilecek.

Sonuç 3

Erdoğan'ın siyasi stratejileri çöktü. AK Parti, Başbakan'ın açlık grevi yok demesiyle zor durumda kalmıştı. Açlık grevlerinden ilgiyi başka yere çekmek için 'idam' tartışması açması ise özellikle Davutoğlu'nu zor durumda bırakmıştı. Avrupalı siyasetçilere Başbakan'ın İsveç'ten bahsettiğini söylemek zorunda kalan Davutoğlu meseleyi zar zor kapatmıştı.

Uludere skandalı sırasında konuyu kapatmak için kürtajı, açlık grevlerini yönetemedikçe idamı gündeme getiren Erdoğan, sonunda kürtajın yasal, idamın yasak olduğu bir ülkenin başbakanı olmaya devam ediyor. Bundan sonraki ciddi krizde tekrar gündem değiştirmeye çalışması artık güç görünüyor. Denese de inananlar azalacak.

Sonuç 4

PKK = Öcalan = BDP = KCK = vs. = vs. şeklinde kolayca kurulan denklemin yanlış olduğu belli oldu. Açlık grevlerini ne PKK ne BDP başlattı. İkisi de cezaevi siyasetinin iradesiyle sürece katıldı. Demek ki Kürt sorununun halli geciktikçe, Kürt sorununun aktörleri artıyor, aralarındaki ilişkiler daha karmaşıklaşıyor. Şu anda Kürt sorununun PKK hareketiyle ortaya çıkan ilk kuşağı son demlerini yaşıyor. Bu kuşağın arkasından gelenleri devlet ve genel Türkiye siyaseti çok az tanıyor. Bu nedenle Kürt sorununun çözümü daha gecikirse normal bekleyişin üzerine yeni aktörlerin birbirini tanması ve denemesi için gereken süre de binecek.

Bunun sonucu ne olur? Kimse 2023'ten açık alınla çıkamaz. Bir çeyrek yüzyıl daha ölümler ve acılarla yaşarız. Filistin-İsrail meselesinin gidişatına bakın, ne demek istediğimi daha iyi anlarsınız.